

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu w języku polskim: PATOLOGIE SPOŁECZNE		Kod przedmiotu: KNS/BW-IP/K/22							
Nazwa przedmiotu w języku angielskim: SOCIAL PATHOLOGY									
Kierunek studiów: Bezpieczeństwo wewnętrzne	Profil: praktyczny						Poziom studiów: I stopień		
Specjalność/specjalizacja: -	Forma zaliczenia przedmiotu: zaliczenie na ocenę						Semestr studiów: 4		
Nazwa grupy zajęć: zajęcia kierunkowe		Język w jakim prowadzone są zajęcia: polski							
Tryb studiów	Forma zajęć							Ogólna liczba godzin	Liczba punktów ECTS:
	W	Ćw.	Konw.	Lab.	Proj.	Sem.	Zajęcia terenowe		
Tryb stacjonarny	15	15	-	-	-	-	-	30	4
Tryb niestacjonarny	9	15	-	-	-	-	-	24	
Jednostka realizująca przedmiot, wydział: Kolegium Nauk Społecznych									
Odpowiedzialny za opracowanie karty przedmiotu (tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko, adres e-mail): mgr Dorota Wyląg, dwylag@wszop.edu.pl									
CEL PRZEDMIOTU									
C1.	Zapoznanie studentów z patologią społeczną jako dyscypliną naukową oraz wykształcenie świadomości na temat wybranych teorii wyjaśniających przyczyny zachowań patologicznych oraz metod przeciwdziałania zjawisku.								
C2.	Nabycie przez studentów umiejętności rozpoznawania najbardziej rozpowszechnionych form patologii społecznych w Polsce, ich uwarunkowań oraz skali występowania na różnych poziomach struktur i sieci społecznych.								
C3.	Ukształtowanie u studentów postaw uwrażliwiających na specyficzne problemy i sytuacje społeczne oraz wykształcenie umiejętności podejmowania działań względem jednostek niedostosowanych lub zagrożonych. niedostosowaniem społecznym.								
WYMAGANIA WSTĘPNE									
1.	Wiedza z zakresu psychologii i socjologii zdobyta w trakcie wcześniejszych lat nauki.								
2.	Umiejętność prawidłowej prezentacji posiadanej wiedzy w ramach samodzielnej pracy oraz współpracy w grupie.								
3.	Umiejętność posługiwania się aktami prawnymi oraz korzystania z różnych źródeł informacji.								

PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ		METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ	ODNIESIENIE DO:	
			TREŚCI PROGRAMOWYCH	KIERUNKOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ
EU1	Student posiada zaawansowaną znajomość podstawowych pojęć z zakresu psychologii, socjologii, kryminologii i innych nauk odnoszących się do patologii społecznej i dezorganizacji. Wyjaśnia uwarunkowania powstawania zjawisk dewiacyjnych, przestępczych i dezorganizacyjnych w społeczeństwie, potrafi interpretować poszczególne sytuacje stwarzające ryzyko zagrożeń w funkcjonowaniu grup społecznych.	test jednokrotnego i wielokrotnego wyboru	W1 – W7	BWI K_W 08
EU2	Student wykazuje się umiejętnością krytycznej analizy problemów społecznych współczesnego świata, potrafi rozróżnić zachowania społeczno – patologiczne, umiejętnie rozróżnia przejawy nieprawidłowego funkcjonowania różnych środowisk wychowawczych, ich specyfiki i procesów w nich zachodzących.	test jednokrotnego i wielokrotnego wyboru zaliczenie ustne prezentacja	W1 - W7 ĆW1 – ĆW7	BWI K_U 09
EU3	Student wykazuje znajomość regulacji prawnych warunkujących funkcjonowanie instytucji pomocowych, która w połączeniu ze zdobytą wiedzą z zakresu patologii społecznych pozwala na współpracę w realizacji i opracowaniu systemów wsparcia dla środowisk objętych zjawiskiem patologii społecznej.	zaliczenie ustne prezentacja	ĆW1 - ĆW7	BWI K_W 03

TREŚCI PROGRAMOWE

L.p.	WYKŁAD	Liczba godzin	
		S	N
W1	Wprowadzenie do przedmiotu. Patologie społeczne jako problem społeczny i indywidualny oraz obszar dociekań naukowych. Pojęcie i klasyfikacje zjawisk patologii społecznej. Nurty i koncepcje prowadzonych analiz patologii społecznej.	2	1
W2	Przyczyny, przejawy i skutki patologii społecznej. Wybrane teorie dewiacji (teoria anomii R. Mertona, teoria podkultur dewiacyjnych A. Cohena, teoria E. Lemerta, teoria zróżnicowanych powiązań E. Sutherlanda, teoria dewiacji T. Hirschiego).	2	1
W3	Uzależnienia substancjalne i behawioralne jako problem sprzyjający zachowaniom patologicznym. Podział i cechy uzależnienia elementem klinicznego obrazu zaburzenia. Teorie wyjaśniające podłoże wystąpienia uzależnienia. Syndromalny model uzależnień.	2	1
W4	Bezrobocie, bieda, bezdomność – przyczyny, rodzaje i skutki zjawiska w kontekście patologii społecznej i wykluczenia społecznego. Pomoc osobom dotkniętym wymienionymi formami patologii społecznej.	2	1
W5	Dezorganizacja rodziny w zmieniającym się społeczeństwie - rodzina i jej funkcje i dysfunkcje. Typologia rodzin funkcjonujących we współczesnym społeczeństwie z uwzględnieniem styl rodzicielskiego i prowadzonej dynamiki życia w obrębie rodziny. Zewnętrzne i wewnętrzne problemy społeczne skutkujące procesami dezorganizacji rodziny.	2	2
W6	Zachowania ryzykowne wśród dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych. Współczesne oblicze terroryzmu. Cechy terroryzmu, rodzaje i uwarunkowania. Skala zjawiska. Przeciwdziałanie i zapobieganie.	2	1

W7	Korupcja. Pojęcie i istota korupcji. Warunki sprzyjające korupcji. Negatywne skutki. Rozdaje nadużyć. Straty. Przeciwdziałanie i zapobieganie korupcji. Podsumowanie poruszonych treści programowych.	3	2
RAZEM		15	9

FORMA I KRYTERIA ZALICZENIA WYKŁADU: test jednokrotnego i wielokrotnego wyboru - ocena ilościowa

L.p.	ĆWICZENIA	Liczba godzin	
		S	N
ĆW1	Norma i patologia w zachowaniu ludzkim. Kryteria stosowane przy określaniu normy i patologii społecznych. Wprowadzenie i systematyzacja pojęć (niedostosowanie społeczne, dewiacja, przestępczość, patologia społeczna, wykluczenie społeczne).	2	2
ĆW2	Alkoholizm jako jedna z najbardziej powszechnych patologii społecznych. Przyczyny, charakterystyka i skutki zjawiska. Typologie i przyczyny alkoholizmu. Współzależnienie. Alkoholizm jako choroba – objawy i skutki. Profilaktyka i terapia.	2	2
ĆW3	Narkomania - definicja i historia zjawiska . Typologia narkotyków oraz fazy rozwoju uzależnienia. Konsekwencje i społeczne skutki nadużywania środków odurzających. Obraz przestępczości narkotykowej. Leczenie i terapia uzależnień.	2	2
ĆW4	Przemoc i agresja wśród dzieci i młodzieży, agresja w przestrzeni publicznej. Uwarunkowania zachowań agresywnych. Dysfunkcyjność rodziny, główne symptomy i czynniki ryzyka występowania przemocy wobec dziecka w rodzinie . Profilaktyka i przeciwdziałanie agresji, formy pomocy ofiarom przemocy.	2	2
ĆW5	Patologie seksualne (prostytucja, pedofilia, dziecięca pornografia, kazirodztwo, handel ludźmi). Zakres pojęciowy, uwarunkowania i skutki zjawiska. Skala zjawiska oraz profilaktyka i resocjalizacja.	2	2
ĆW6	Dewiacja samotnicza – samobójstwa , uwarunkowania i typologia samobójstw. Przyczyny popełniania prób samobójczych. Sygnały ostrzegawcze. Syndrom presuicydalny. Skala zjawiska i profilaktyka. Odrzucenie i samotność oraz uwarunkowania osobowościowe człowieka czynnikami sprzyjającymi uzależnieniom od sekt.	2	2
ĆW7	Zjawisko przestępczości jej uwarunkowania, rozmiary i dynamika. Charakterystyka przestępczości osób dorosłych i nieletnich oraz jej rozmiary i dynamika Profilaktyka i resocjalizacja. Udział czynnika społecznego i instytucji totalnych w resocjalizacji i profilaktyce przestępczości. Podsumowanie poruszonych treści programowych	3	3
RAZEM		15	15

FORMA I KRYTERIA ZALICZENIA ĆWICZEŃ: zaliczenie ustne - ocena ilościowa, prezentacja - ocena jakościowa**METODY I FORMY DYDAKTYCZNE**

1.	wykład informacyjny
2.	wykład problemowy
3.	wytworzenie sytuacji problemowej, formułowanie i weryfikacja pomysłów ich rozwiązania
4.	dyskusja
5.	praca zespołowa

NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE

1.	platforma e-learningowa
2.	prezentacja multimedialna

OPROGRAMOWANIE

1.	nie dotyczy
----	-------------

OBCIĄŻENIE STUDENTA PRACĄ

	Forma aktywności	Liczba godzin na zrealizowanie aktywności	
		tryb stacjonarny	tryb niestacjonarny
1.	godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim	30	24
2.	przygotowanie się do zajęć	24	30
3.	przygotowanie do kolokwium, egzaminu i innych form	21	21
4.	konsultacje	4	4
5.	zapoznanie się z literaturą przedmiotu	21	21

SUMA GODZIN		100	100
LICZBA PUNKTÓW ECTS		4	4
LITERATURA PODSTAWOWA			
1.	Hołyst B.: <i>Zagrożenia ładu społecznego</i> . T. 1, Warszawa 2014		
2.	Breska R.: <i>Współczesne modele i strategie resocjalizacji</i> , Difin Warszawa 2017		
3.	Stanik, Jan M.: <i>Psychologia asocjacji i przestępczości nieletnich</i> , Wyższa Szkoła Zarządzania Ochroną Pracy Katowice 2022		
LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA I ŹRÓDŁA PRAWA			
1.	Jędrzejko M.: <i>Narkotyki i nowe substancje psychoaktywne</i> , Oficyna Wydawnicza Aspra 2019		
2.	Pastwa –Wojciechowska B., <i>Psychopaci : sprawcy przestępstw seksualnych</i> , Harmonia Universalis Gdańsk 2013		
3.	Wites T., <i>Patologia społeczna. Perspektywa geograficzna</i> , Scholar 2019, IBUK Libra		
4.	Makowski D., (red.) Gutkowski A. <i>Wyrwałem się z piekła</i> , Znak Kraków 2017		
5.	Tkaczyk-Rymanowska K.: <i>Karnoprprawne aspekty posiadania narkotyków</i> , Bonus Liber Drukarnia i Wydaw. Rzeszów 2020		
6.	Bartoszek A. Czekaj K. Trawkowska D. (red.), <i>Diagnoza problemów społecznych i monitoring polityki społecznej dla aktywizacji rozwoju zasobów ludzkich w Katowicach</i> , Katowice 2012		
7.	Cierpiałkowska L., Ziarko M., <i>Psychologia uzależnień – Alkoholizm</i> , Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2010		
8.	Grzegorzewska I. <i>Odporność psychiczna dzieci alkoholików</i> , Scholar Warszawa 2013		
9.	Mellibruda J., Sobolewska- Mellibruda Z. <i>Integracyjna psychoterapia uzależnień : teoria i praktyka</i> , Instytut Psychologii Zdrowia, Warszawa 2011		
10.	Salter A., <i>Drapieżcy : pedofile, gwałciciele i inni przestępcy seksualni : kim są, jak działają i jak możemy chronić siebie i nasze dzieci</i> , Media Rodzina Poznań 2016		
11.	Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny, aktualny tekst jednolity		
INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE:			
1.	PLATFORMA MOODLE zawiera: <ul style="list-style-type: none"> ▪ materiały dydaktyczne do przedmiotu ▪ przedmiotowe efekty uczenia się ▪ zalecaną literaturę ▪ warunki i kryteria zaliczenia przedmiotu 		
2.	BIBLIOTEKA WSZOP zapewnia literaturę podstawową do przedmiotu oraz wybrane pozycje literatury uzupełniającej, w tym dostęp do zbiorów cyfrowych i Platformy IBUK Libra		
3.	ELEKTRONICZNY NIEZBĘDNIK STUDENTA zawiera: <ul style="list-style-type: none"> ▪ kierunkowe efekty uczenia się ▪ karty przedmiotów ▪ terminy konsultacji nauczycieli akademickich 		
4.	WIRTUALNY DZIEKANAT zawiera: <ul style="list-style-type: none"> ▪ harmonogram zajęć na bieżący semestr ▪ harmonogram sesji egzaminacyjnej ▪ ogłoszenia dotyczące organizacji roku akademickiego 		
5.	Ocena osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się z wykorzystaniem metod weryfikacji wymagających oceny jakościowej oznacza, że zakładane efekty zostały osiągnięte: <ul style="list-style-type: none"> ▪ w pełni – ocena bardzo dobry ▪ z niewielkimi niedociągnięciami – ocena dobry plus ▪ z brakami, które można uzupełnić – ocena dobry ▪ z istotnymi brakami, które można uzupełnić – ocena dostateczny plus ▪ z istotnymi brakami na minimalnym poziomie – ocena dostateczny lub ▪ nie zostały osiągnięte – ocena niedostateczny. 		
6.	Ocena osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się z wykorzystaniem metod weryfikacji wymagających oceny ilościowej oznacza, że zakładane efekty zostały osiągnięte: <ul style="list-style-type: none"> ▪ 91-100% sumy – ocena bardzo dobry ▪ 81-90% – ocena dobry plus ▪ 71-80% – ocena dobry ▪ 61-70% – ocena dostateczny plus ▪ 51-60% – ocena dostateczny lub ▪ 50% i mniej – ocena niedostateczny. 		

7.	Terminy egzaminów uzgadnia starosta roku z prowadzącym zajęcia
8.	Karta przedmiotu obowiązuje od roku akademickiego 2024/25